

2021

UKRAINIAN JOURNAL ЕКОНОМІСТ

#12

ПОДІЇ, ОСОБИСТОСТІ та ІДЕЇ, ДОСЛІДЖЕННЯ та ПРОГНОЗИ

EVENTS, PERSONS & IDEAS, RESEARCHES & FORECASTS

2021

ЖУРНАЛ ОНОВЛЮЄ КОМАНДУ
ІДЕ ПОШУК НОВОГО ФОРМАТУ

**НА ЕКОНОМІКУ
ВПЛИВАЄ ВСЕ**

**EVERYTHING AFFECTS
ECONOMICS**

ТОБТО, ГОВОРИМО ПРО ШЛЯХИ ДО СТАНОВЛЕННЯ
МОДЕРНОЇ НАЦІЇ? МОДЕРНОЇ КРАЇНИ?

А що воно таке - модерна країна?

ЦЕ ТАКЕ СУСПІЛЬСТВО, ДЕ БІЛЬШІСТЬ РОЗУМІЄ
ТРЕНДИ ЕВОЛЮЦІЇ ПРИРОДИ ТА ЛЮДСТВА
І МОДЕРНА В СВОЇЙ ПОВЕДІНЦІ?

А що таке модерна поведінка у відсталій країні?

У наступних номерах журналу – економічні, політичні,
кліматичні, соціальні та інші актуальні тенденції

ПРОПОЗИЦІЇ ТА ЗАУВАЖЕННЯ
ukreconomist@ukr.net

*Існує китайське прокляття, що говорить:
«Нехай він живе у цікаві часи».
Подобається нам це чи ні,
але ми живемо в цікаві часи...*

Роберт КЕННЕДІ

2021-го грудень

*Все-таки ми живемо у цікавий час...
Звичайно приємно, коли через кілька
років представники громади позитивно
оцінюють результати твоєї роботи
та ще й на сторінках газети Верховної
Ради, хоча тоді, одразу після
Євромайдану і початку російської
агресії, часи теж були дуже цікавими...
А так хотілося б пожити в Україні,
про яку розповідають чиновники у своїх
доповідях, із щорічно зростаючим ВВП,
500-доларовою середньою зарплатою,
відремонтованими дорогами
та протидією корупції. Може вона
десь і існує, така-собі чи то «країна
у смартфоні», чи то у паралельній
звітно-довідній реальності, а ми
її просто не помічаємо?
Але перспективи в нас чудові,
варто у цьому перекоонатися хоча б
ознайомившись із роботами майбутніх
українських економістів.*

На економіку впливає все!

*З повагою до наших передплатників
і читачів та найкращими
побажаннями у Новому році
головний редактор, к.е.н.,
заслужений економіст України
академік Академії економічних наук
України Олексій Мірошніченко*

ЗМІСТ

У Світі	2
В Україні	4
Економічна думка	
Ми всі – добросерді вчені, стали на помилковий шлях надії на соціалістичні ідеї... (інтерв'ю з Нобелівським лауреатом Полом Самуельсоном)	6
Про економіку відверто...	10
Країна, регіон, громада	
О.ІВАШКО Рівний шлях Кривого Озера	11
Наукова дискусія	
Матеріали Всеукраїнських наукових економічних читань «СУЧАСНІ ТРЕНДИ МОРЕГОСПОДАРЮВАННЯ» (НУК, 1-2 грудня 2021 р.):	14
- Економічна політика України в контексті розвитку світової економіки	14
- Цифровізація економіки як пріоритетний напрям піднесення морської індустрії	47
- Фінанси сталого розвитку	70
- Драйвери та тренди управління морським господарським комплексом	81
- Цифрові технології в обліку, аналізі та аудиті	96
Конкурс наукових есе «СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ»	109
Аналітика, статті, публікації	
Г.ЄФІМОВА, І.СЕМІЛЕТ Франчайзинг як форма ведення бізнесу: міжнародний досвід та перспективи розвитку в Україні	116

Роберт Френсіс Кеннеді (20.11.1925, Бруклайн, США – 06.06.1968, Лос-Анджелес, США) – американський політик і державний діяч, помер після поранення під час президентської виборчої кампанії, один з двох молодших братів вбитого президента Джона Ф. Кеннеді. Наведено цитату з «Промови надії» перед членами Національної спілки студентів Південної Африки в Університеті Кейптауна (ПАР, 6 червня 1966 р.), що вважається його найбільшим і найвідомішим виступом. Сучасними дослідниками не підтверджується китайське походження наведеного виразу і приводяться такі приклади як «краще бути собакою в епоху спокою, ніж людиною в епоху хаосу» та «світ, що змінюється, породжує героїв» (ред.)

обхідним інструментарієм управління та оптимізації роботи персоналу.

При використанні IT-інструментів в багатьох компаніях світу проводиться цифровізація процесу розрахунку заробітної плати, ведеться облік ефективності працюючого [4, с.140]. У багатьох організаціях розроблені комплексні системи HRM, які надають можливість працювати не тільки з якісними, але і з кількісними показниками.

Автоматизація HR процесів не припиняється. На ринок регулярно виходять найпродуктивніші автоматизовані системи з використанням технологій штучного інтелекту (ШІ). Саме системи ШІ на сучасному етапі розвитку цифрової економіки мають найбільший вплив на управління персоналом та підвищують його ефективність. Відповідно до статистичних даних, використання систем ШІ у процесі підбору кадрів підвищує результативність більш ніж на 40% і повністю усуває ризик упередженого відношення працедавця до кандидата під час інтерв'ю [4, с.139].

За допомогою ШІ інноваційні методи навчання та розвитку персоналу дозволяють зменшити дефіцит кваліфікованих кадрів та максимально ефективно використати ресурс, що у свою чергу призводить до швидкого та ефективного формування нової команди працівників [4, с.140]. До того ж, використання ШІ знижує рутинну працю та звільнює час спеціаліста для більш стратегічних завдань.

Сучасний бізнес практично повністю залежить від компетентності і відповідальності працівників, тому контроль за персоналом є необхідністю для будь-якого підприємства. Контроль ефективності є визначальною функцією сучасного HR, оскільки важливо розуміти наскільки ефективно працює співробітник, як оптимізувати роботу працівників та виявляти неюляльні кадри у системі компанії.

Прикладом автоматизованої системи контролю за ефективністю працівників може виступати програмне забезпечення SecureTower [2]. Цифровізована програма дозволяє детально проаналізувати, чим протягом дня займався працівник, якими програмами користувався, з ким під-

тримував комунікацію, показує час роботи та простою. Якщо наявний факт порушення трудового розпорядку, відповідне повідомлення надсилається керівництву для подальшого розгляду [2]. Така система забезпечує підтримку ефективності персоналу і обізнаності вищого менеджменту щодо проблем на належному рівні.

Сучасний ринок інформаційних технологій пропонує численні програми для контролю за ефективністю та лояльністю персоналу. Наприклад, маркетинговий сервіс Callibri використовує тайм-трекер Time Doctor [1]. Це спеціальна автоматизована система з розширеним інтерфейсом, яка контролює чим займається працівник у робочий час та зі встановленою періодичністю робить скріншоти, які потім надсилаються керівництву компанії.

У період пандемії COVID-19 дослідження ефективності персоналу стало актуальним питанням для низки організацій. Робота з дому стала необхідним атрибутом світових компаній і ринок був змушений пристосуватися до цього «нововведення». На жаль, ефективність та концентрація працівників під час пандемії достатньо знизилась, що призвело до великої кількості звільнень та скандалів, як наприклад неприємна ситуація у компанії Xsolla [3].

Досвід показує, що тільки якісне використання інноваційних технологій та ШІ може підвищити ефективність праці та контролю за працівниками. Таким чином, сучасному керівництву підприємств необхідно задуматися про імплементацію цифрових нововведень для підвищення результативності своїх бізнес-проектів.

Список використаних джерел:

1. Control freak или свобода выбора. URL: <https://www.cossa.ru/>.
2. Контроль эффективности и лояльности персонала. URL : <https://falcongaze.com/>.
3. Скандал в Xsolla и слежка за сотрудниками. – URL: <https://thebell.io/>.
4. Толкунова Е. Г. Управление персоналом в эпоху цифровой экономики. *Экономика: вчера, сегодня, завтра*. – 2019. – №12. – С.138-143.

УДК 338.37

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ МОРСЬКОЇ ІНДУСТРІЇ

Оксана Корнієнко, Олена Косьянова

Завдяки розвитку морського транспорту Світовий океан вже давно не так роз'єднує, скі-

льки об'єднує континенти та держави. Цифровізація у морській інфраструктурі є запорукою

О.Корнієнко – кандидат економічних наук, Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, О.Косьянова – студентка, Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

© О.Корнієнко, О.Косьянова, 2021

конкурентоздатності кожної морської держави на світовій арені. Надзвичайне прискорення науково-технічних перетворень виражається у різкому скороченні часу між науковим відкриттям та його використанням у виробництві, проте у більш швидкому моральному зносі, і як наслідок постійному оновленні. Отже, економіка має бути мобільною, швидко пристосовуватися до динамічних змін.

Економіка України перебуває в складній ситуації внаслідок агресивної політики Російської Федерації, тимчасової окупації Криму і військових операцій на сході України. Все це, а також недосконалість ринкової інфраструктури, застаріла галузева структура виробництва, дефіцит фінансових ресурсів свідчать про наявність проблем стратегічного управління і виступають головними чинниками гальмування інноваційного розвитку вітчизняних підприємств і морської індустрії.

У рейтингу найбільш інноваційних країн світу Global Innovation Index Україна посіла 49 місце із 132 економік, представлених у ГІІ у 2021 році. Глобальний індекс інновацій ранжує світові економіки відповідно до їх інноваційних можливостей [1].

Україна на світовій арені вважається країною з великим потенціалом і високими ризиками, що сильно обмежує «вливання» інвестицій. Також перешкодами для інвесторів залишаються відсутність гарантій прав власності, нестабільне податкове законодавство, значний корупційний тиск і валютні обмеження.

Проте постійний технічний розвиток морської інфраструктури та зміни у технологічних циклах, що пов'язані з інтенсивною трансформацією зовнішнього середовища, неодмінно торкнуться кожної країни, яка має вихід у Світовий океан. Безпека, надійність та безперервність функціонування портів є пріоритетом в цифровізації морської індустрії, а тому постає необхідність у визначенні головних проблем вибору державної інноваційної стратегії в умовах нестабільного середовища і подолання перешкод для створення сприятливого інвестиційного клімату, враховуючи культурні і економічні аспекти. Процес стратегічного інноваційного управління складається з взаємопов'язаних етапів: стратегічного планування інновацій; реалізації стратегій; стратегічного контролю [2].

Беззаперечно, Україні необхідно, перш за все, розраховувати на внутрішні ресурси, проте важливу роль у створенні сприятливих умов для розвитку української економіки відіграють та-

Oksana Korniienko, PhD (Economics),

Olena Kosianova

Admiral Makarov National University of Shipbuilding

Strategic management of innovative development of the maritime industry

The development of innovation for Ukraine is a very important issue in the context of new global technological changes. In order for digitalization to be successfully implemented in the maritime industry, close cooperation of all economic entities and effective state policy on the maritime complex and the introduction of innovations in all sectors of the economy are needed.

Keywords: marine industry, digitalization, innovation, marine infrastructure, seaports.

кож і іноземні інвестиції, адже вітчизняний науково-господарський комплекс має для розвитку достатній науковий і технічний потенціал. Важливим етапом стратегічного розвитку морських портів є встановлення тісних зв'язків із зовнішнім оточенням, у тому числі портами-партнерами і портами-сусідами. Морські порти виступають у ролі двигуна процесу глобалізації та є центрами логістичних та транспортних мереж.

Для розвитку інноваційної економіки, цифрової модернізації та трансформації морської індустрії держава повинна взяти на себе відразу декілька ролей: лідера та експериментатора; регулятора і захисника; популяризатора, а головними напрямками розвитку портових потужностей зробити прискорений розвиток портів-хабів у відповідності до економічних потреб, рівномірну модернізацію портової інфраструктури усіх портів країни, масштабну контейнеризацію та інтеграцію транспортних та логістичних мереж [3]. Вдосконалення інфраструктури морських портів прискорює економічний розвиток держави за рахунок збільшення експортно-імпорتنих перевезень, підвищує потенціал та обсяги транзитних перевезень і створює комфортні умови для залучення інвестицій.

Список використаних джерел:

1. Global Innovation Index [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.globalinnovationindex.org/analysis-indicator>.

2. Михайлова Л.І., Гуторов О.І. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. – Вид. 2-ге, доп. – Київ: Центр учбової літератури, 2015. – 234 с.

3. Перспективи розвитку морських портів 31.05.2021 [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.morvesti.ru/analitika/1688/89829/>.